

01: Over halvdelen af danskerne har nu bæredygtighed og klima i tankerne, når de vælger rejse

MOMENTUM. 14. ÅRGANG. 16. UDGAVE
NOVEMBER 2022. KL

Af Emilie Kleding

Over *halvdelen* af danskerne har nu bæredygtighed og klima i tankerne, når de vælger rejse

Bæredygtighed og klima betyder mere og mere for danskerne, når de skal rejse. Det viser en ny undersøgelse for Momentum. Mange kommuner er allerede i gang med at gøre det bæredygtige valg nemmere, men det kalder også på samarbejde mellem kommuner, destinationsselskaber, virksomheder og lokalbefolkninger, påpeger en række aktører. Sammen vil de skabe flere bæredygtige alternativer – og gøre det nemmere for turisterne at finde dem.

Når danskerne vælger rejser, tænker over halvdelen mere på klima og bæredygtighed, end de gjorde for fem år siden. Det viser en ny undersøgelse blandt et repræsentativt udsnit af danskere, som Voxmeter har gennemført for Momentum. Samtidig svarer 55 procent, at netop bæredygtighed og klima spiller en rolle, når de skal vælge rejseform, destination, boform og oplevelser på deres ferie, og mere end hver tredje er klar til at betale ekstra for det.

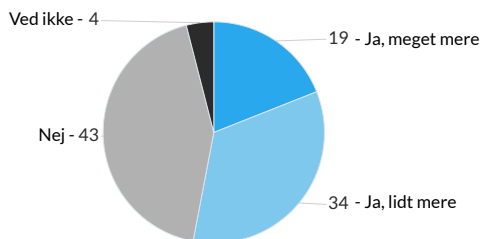
Det billede genkender Pernille Kofod Lydolph, der er bestyrelsesformand i brancheorganisationen Danske Destinationer. Hun ser klima og bæredygtighed som »utvivlsomt altafgørende for de kommende år i dansk turisme.« For samtidig med at intentionerne og ønskerne stiger hos de rejsende, skal både kommuner, erhvervsliv og de 19 destinationsselskaber som Danske Destinationer repræsenterer, helt lavpraktisk leve op til det.

Det handler både om grønne miljøtiltag, men også om økonomisk og social bæredygtighed, forklarer Pernille Kofod Lydolph, der desuden også er direktør for Destination Bornholm. Hun understreger vigtigheden af at samarbejde på tværs og nævner, hvordan Destination Bornholm, Dansk Kyst- og Naturturisme, Bornholms Regionskommune og lokale virksomheder, foreninger og bornholmere eksempelvis arbejder sammen om en indsats for at sprede gæsterne på Bornholm. Både ud over hele øen og i løbet af året.

»Vi vil sikre, at flere mennesker får helårsansættelser og samtidig mindske trykket på områder af øen hen over sommerperioden. Simpelt hen så vi kan få endnu mere glæde af turismen – og netop derfor er økonomisk og bæredygtig turisme så vigtige elementer,« siger Pernille Kofod Lydolph.

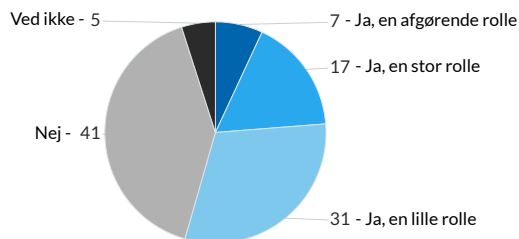
Et andet område, aktører bør have fokus på og forstærke yderligere, er grøn mobilitet, påpeger hun. I Momentums undersøgelse svarer 42 procent, at det gerne må tage længere tid ▶

Tænker du mere på klima og bæredygtighed, når du skal vælge ferie nu, end du gjorde for 5 år siden? (%)

Kilde: Voxmeter for Momentum. Undersøgelse blandt et repræsentativt udsnit af befolkningen i perioden 2.-6. november

Spiller klima og bæredygtighed en rolle, når du skal vælge ferie? (det kan både være ift. rejseform, destination, boform og oplevelser) (%)

Kilde: Voxmeter for Momentum. Undersøgelse blandt et repræsentativt udsnit af befolkningen i perioden 2.-6. november

at komme frem til feriedestinationen, hvis det gør transporten mere bæredygtig og klimavenlig. 50 procent vil også vælge mere bæredygtig transport, hvis der fandtes billigere grøn transport.

: Men ingen af de her tiltag må ses isoleret. Gæsterne kommer jo for at opleve et område, dets lokalbefolkning og måden, man lever på. Derfor er alle bæredygtige indsatser ekstremt vigtige, uanset om det handler om antal ladestandere, hvordan man affaldssorterer, opvarmer husene eller arbejder med biodiversitet og skovrejsning, som Aarhus blandt andet gør. Det hele spiller sådan set ind – og det kræver, at vi arbejder meget tæt sammen med kommunerne for at fremme dette. Vi skal simpelthen være i sync

Pia Lange Christensen,
direktør i VisitAarhus

»Derfor er det helt centralt, at vi sikrer ladestandere til elbiler, koblinger mellem offentlige transportmuligheder, og at man kan komme godt videre fra stationen til de oplevelser, der er i området, på en bæredygtig måde. For det er noget, gæsterne helt naturligt har øje for som en mulighed for at nedbringe deres CO2-aftryk,« siger hun og tilføjer:

»I det store hele handler det i virkeligheden om at have blik for det hele samfund. Ikke kun rendyrket turisme, men også hele værdikæden omkring den.«

Borgmester: Bæredygtig turisme er en gevinst

Ude i kommunerne fylder emnet også, og i 2021 svarede to ud af tre kommuner, at de allerede arbejdede med bæredygtig turisme. På den populære jyske vestkyst er Ringkøbing-Skjern en af de kommuner, som arbejder på at give turisterne bæredygtige muligheder. At danskerne i stigende grad vægter klima og bæredygtighed i deres rejseplaner, ser borgmester i Ringkøbing-Skjern Kommune, Hans Østergaard (V), umiddelbart som en gevinst:

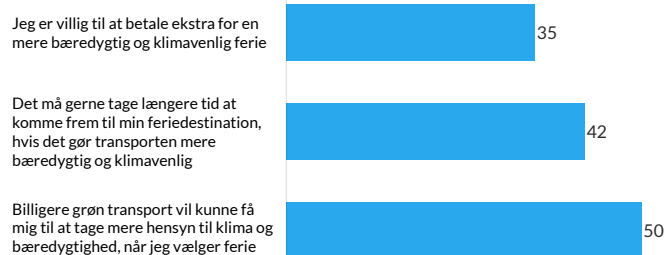
»Jeg tænker da, vi kommer til at profitere af, at flere ønsker at holde ferie tæt på med et lavere klimaaftryk. Det kunne for eksempel være i et sommerhus ved Vestkysten fremfor at tage et fly til Thailand eller Tyrkiet.«

Han påpeger, at Ringkøbing-Skjern har som mål at få certifikat på at være en grøn destination i 2023, og at mindst 50 procent af turisterne skal opfatte kommunen som bæredygtig. Kommunen har også netop indgået i et klimapartnerskab med Destination Vesterhavet, hvor man sammen skal klarlægge, hvad der konkret skal gøres for at nå i mål.

»Det skal der arbejdes benhårdt med. Eller sagt på en anden måde: Hvis vi fortsat ønsker at få turister i vores sommerhuse, er vi også nødt til at vise, at vi faktisk tager bæredygtigheden alvorligt.«

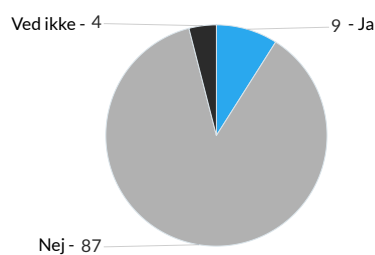
I Aarhus-regionen er man ligeledes i gang med at leve op til, at gæsternes rejsepræferencer ændrer sig i en mere grøn retning, siger Pia Lange Christensen. Hun er direktør i VisitAarhus, som dækker otte østjyske kommuner. Hun fortæller, at »vi har ingen nye projekter eller aktiviteter, hvor bæredygtighed ikke er tænkt ind fra starten. For det ikke er en tilføjelse; det er et fundament.« ▶

Andel af danskere der er enig eller meget enig i følgende udsagn (%)

Kilde: Voxmeter for Momentum. Undersøgelse blandt et repræsentativt udsnit af befolkningen i perioden 2.-6. november

Har du indenfor de seneste år fravalgt en feriedestination eller ferieform, fordi du ikke synes, det var klimavenligt og bæredygtigt? (%)

Kilde: Voxmeter for Momentum. Undersøgelse blandt et repræsentativt udsnit af befolkningen i perioden 2.-6. november

VisitAarhus vil konkret få flere turismevirksomheder bæredygtigheds- og miljøcertificeret og står bag netværket BÆRBART, hvor over 130 turismevirksomheder mødes og diskuterer temaer som naturbaseret turisme, greenwashing og kommunikation omkring bæredygtighed. Og så hjælper 2.000 frivillige lokale velkomstværter ved navn ReThinkers med at formidle de bæredygtige tiltag til besøgende gæster.

: Flere og flere turister forventer at kunne oplade deres el-bil, og det er godt eksempel på et sted hvor vi som offentlige og private aktører skal skabe rammerne for at gøre det nemt at have en bæredygtig adfærd. Bæredygtighed vil også kun blive et endnu vigtigere konkurrenceparameter i forhold til at tiltrække turister, så det er vigtigt at skabe de rigtige forudsætninger nu. Det er jeg slet ikke i tvivl om

Johan Brødsgaard,
formand for KL's Kultur-,
Erhverv- og Planudvalg

Ligesom Destination Bornholm ser VisitAarhus også vigtigheden i at sprede gæsterne i deres otte kommuner. Så turister – når de eksempelvis ankommer med krydstogtskibe – kan se Mols Bjerger, få en tur med Hjejlen på Silkeborgsøerne eller tage i Randers Regnskov.

»Men ingen af de her tiltag må ses isoleret. Gæsterne kommer jo for at opleve et område, dets lokalbefolkning og måden, man lever på. Derfor er alle bæredygtige indsatser ekstremt vigtige, uanset om det handler om antal ladestander, hvordan man affaldssorterer, opvarmer husene eller arbejder med biodiversitet og skovrejsning, som Aarhus blandt andet gør. Det hele spiller sådan set ind – og det kræver, at vi arbejder meget tæt sammen med kommunerne for at fremme dette. Vi skal simpelthen være i sync,« siger Pia Lange Christensen.

Bæredygtige rejser skal være det nemme valg

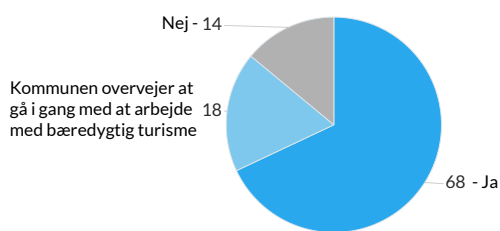
Netop stærke, konstruktive samarbejder på tværs af kommuner, destinationsselskaber, erhvervsliv og andre vigtige aktører ser formand for KL's Kultur-, Erhverv- og Planudvalg, Johan Brødsgaard, også som helt essentielt, når der skal findes konkrete og helhedsorienterede løsninger. Han fremhæver blandt andet Ringkøbing-Skjern Kommunes klimapartnerskab med DestinationVesterhavet som et eksempel på »nye og styrkede partnerskaber« og understreger samtidig, at kommunerne er med til at give bæredygtig turisme lokal legitimitet og sammenhæng i lokalsamfundet.

»Den lokale forankring og opbakning til turisme er ekstremt vigtig. Og her er kommunernes rolle og position helt tæt på borgere og virksomheder afgørende for den sociale bæredygtighed,« siger han.

Der hersker dog stadig en række udfordringer med at få turister til at vægte bæredygtighed, når de planlægger deres ferie, påpeger Johan Brødsgaard. I Momentums undersøgelse fremgår det da også, at selv om danskerne i stigende grad ønsker en bæredygtig og klimavenlig ferie, var det kun hver femte, der gjorde sig overvejelser om dette, da de planlagde deres seneste rejse.

»Vi kan se en vis diskrepans i, at mange danskere synes, klima og bæredygtighed er vigtigt – men alligevel ses det ikke altid i de ▶

Arbejder I med bæredygtig turisme i jeres kommune?, 2021 (%)

Kilde: Momentum på baggrund af undersøgelse blandt kommunerne foretaget i 2021. 73 kommuner har svaret

valg, de træffer, når de planlægger en ferie. Som politiker handler det jo om at sætte en retning, og der er ingen tvivl om, at det er nødvendigt at styrke fokuset på bæredygtighed. Både for vores planet og for vores konkurrenceevne. Og derfor skal vi hjælpe med at gøre bæredygtighed til det nemme valg.»

Det var også årsagen til, at KL lagde stor vægt på at få udbredt ladestandere til el-biler i ferieområder i forbindelse med udarbejdelsen af den nye nationale turismestrategi, forklarer Johan Brødsgaard og uddyber.

»Flere og flere turister forventer at kunne oplade deres el-bil, og det er godt eksempel på et sted, hvor vi som offentlige og private aktører skal skabe rammerne for at gøre det nemt at have en bæredygtig adfærd. Bæredygtighed vil også kun blive et endnu vigtigere konkurrenceparameter i forhold til at tiltrække turister, så det er vigtigt at skabe de rigtige forudsætninger nu. Det er jeg slet ikke i tvivl om,« siger Johan Brødsgaard, som derfor også ser frem til at være vært for dagens KL's Erhvervs- og turismekonference, hvor landets kommuner drøfter muligheder og udfordringer for bæredygtig turisme.

Ifølge direktør i VisitAarhus, Pia Lange Christensen, er en af udfordringerne netop, at de kan være uoverskueligt for gæsterne at træffe de grønne valg. Derfor oplyser VisitAarhus på deres hjemmeside, hvor man kan spise, opleve og sove mere bæredygtigt i destinationen.

»Det er vores opgave at gøre det lettere for turisterne – for det fylder stadig mere hos flere. Men denne her bevægelse kommer ikke til at ske fra den ene dag til den anden, og vi må ikke tro, vi er i mål. Vi eksperimenterer stadigvæk, gør os erfaringer, men vigtigste af alt – så handler vi,« siger hun.

I Ringkøbing-Skjern Kommune mener borgmester, Hans Østergaard (V), at vi først og fremmest skal huske det store billede.

»Det, jeg sommetider savner i den her klimadebat, er, hvorfor vi overhovedet gør det her? Selvfølgelig vil vi gerne tiltrække yderligere gæster – men det er jo klimaet, der er den primære dagsorden. At sikre, at jorden også er beboelig, når vi kigger nogle år frem,« siger han og tilføjer:

»Men det betyder selvfølgelig ikke, at der ikke kan være nogle sidegevinster.«

MOMENTUM – NOVEMBER 2022, 14. ÅRGANG, 16. UDGAVE
UDGIVER: KL

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR: KRISTIAN VENDELBO

REDAKTION: JENS BAES-JØRGENSEN

MOMENTUM@KL.DK
WEIDEKAMPSPGADE 10, POSTBOKS 3370, 2300 KBH. S
Gratis elektronisk abonnement kan tegnes på
WWW.KL.DK/MOMENTUM

DESIGN: KONTRAPUNKT - LAYOUT: KOMMUNEFORLAGET
ARTIKLER KAN CITERES MOD KILDEANGIVELSE